

OBĚHOVÁ SOUSTAVA

Přehled oběhové soustavy

1. Oběhovou soustavu tvoří:

- cévy
- krev a míza
- srdce, slezina a brzlík

2. Funkce oběhové soustavy:

- přeprava (= transport) dýchacích plynů, živin, zplodin, vitamínů a hormonů
- obnova a udržování stálého vnitřního prostředí
- obranyschopnost těla (bílé krvinky, protilátky)

Krev (*uč.str.38 – 41, 62 a odkazy*)

1. Krev se skládá z krevní plazmy (55% objemu krve) a krevních tělísek (45%): *nakresli a popiš obr.1/str.38:*

- plazma = 92% vody, bílkoviny, sůl (→ fyziologický roztok)
- červené krvinky (= erytrocyty) → přenos O_2 (červené kr. barvivo hemoglobin obsahuje Fe)
- bílé krvinky (= leukocyty) → obranyschopnost těla (rozpoznávají, označují a likvidují cizorodé látky, vytvářejí protilátky)
- krevní destičky (= trombocyty) → srážlivost krve

2. Krevní tělíska

- tvoří se v červené kostní dřeni a část bílých krvinek i v mízní tkáni
- zanikají ve slezině nebo játrech

3. Dospělý člověk má asi 5 litrů krve.

4. Krevní skupiny – podle přítomnosti znaků (antigenů) na povrchu červených krvinek a protilátek v krevní plazmě rozlišujeme hlavní skupiny – A, B, AB, O v kombinaci s faktorem Rh (Rh+, Rh-)

- Jan Janský - spoluobjevitel
- transfúze krve = převod krve
- podmínky dárcovství krve:

5. Onemocnění krve:

- chudokrevnost (=) -
- leukémie -
- porucha srážlivosti krve (=) -
- AIDS = zatím onemocnění, které způsobuje virus ; ten se přenáší, nechráněným, nebo v těle nakažené matky na její plod; virus napadá a tím vyřadí těla; na světě je více než nakažených, nejvíce postižena je
- sedimentace krve = vyšetření krve, užívá se při zjišťování, zda v těle probíhá zánětlivé onemocnění

6. Jak se můžeme ochránit před nákazou virem HIV?

.....
7. Uveď příklady, kdy nehrozí nákaza při kontaktu s nositelem HIV:

.....
8. Krví či nechráněným pohlavním stykem se přenáší i jiná nakažlivá choroba -